

Alma a fán –Fókuszban a társadalmi befogadás az oktatásban –műhelysorozat –Értjük egymást? Értsük egymást! Jó gyakorlatok és módszertanok a szülőkkel való együttműködésre II/2.

Időpontja: 2021. május 20. csütörtök, 15:00-18.00 óra

A program a kerekasztal beszélgetéssel kezdődött, ahol elsősorban arról beszéltem, hogy miért is fontos a szülők és az iskola kapcsolata. A különböző korosztályok más-más igénnyel és lehetőségekkel jellemezhetők. Az általános iskolások szülei akár hetente, de naponta is alkalmat találhatnak a tanárokkal a személyes találkozásra. A középiskolások nagy része nem a lakhelyén tanul, ezért kollégiumban, vagy albérletben lakik. A szülők nagy távolságra vannak, így az iskolára való rálátásuk csak közvetett, a személyes tapasztalatszerzésre a szülői értekezleteken, illetve a fogadóórákon van alkalmuk. Ezért is nagyon fontos, hogy a kezdetektől kialakuljon az osztályfőnök és közöttük egy bizalmi viszony, hogy a kölcsönös tájékoztatás természetessé váljon minden a „közös gyermeket” érintő kérdésben. A hangsúly a „közös” jelzőn van. A szülők nagyon jól fogadják, ha érzik, hogy az osztályfőnök, mint egy „pótszülő” átveszi a hétköznapiakban a szerepük egy részét. Ugyanakkor az osztályfőnök is szívesen fogadja a szülők információit. Az a tapasztalat, hogy az egyenrangú partneri viszony a gyerekekre is jó hatással van. Nagyon fontos, hogy a meglévő társadalmi különbségek, szociális adottságok, nevelési nézetek közötti eltérések ellenére a tudás, a tanulás megítélése, az iskolai értékek közelítsenek a családi értékszemlélethez. Ehhez a hagyományos fórumokon kívül iskolatípusonként a helyi adottságok, a pedagógusok kreativitásának függvényében még sok egyéb mód társul. (Ezekről a későbbiekben lesz szó.)

Külön fejezetet érdemelne az elmúlt néhány hónap elemzése nem csak a diákok és a tanítás-tanulás szemszögéből, hanem a szülőkkel való újfajta kapcsolattartás formái miatt is. A „virtuális kávézás” vált be a legjobban, amit a szülők is, kollégák is kedveltek. Ez egy meet-es beszélgetés, ami sokkal informálisabb, hasznosabb volt, mint a hivatalos értekezletek. A szülők várták a híreket, a tájékoztatást, olykor segítséget, hogyan tudják tartani a gyermekeikben a motivációt, kitartást, türelmet. Sok olyan magatartásbéli, tanulásmódszertani problémára derült fény, amit korábban nem tapasztaltak. Adott esetben szakembert, pszichológust is ajánlottunk a tünetek enyhítésére, kezelésére. Szó esett még arról, hogy miből hagyható ki a szülő, és miből nem. Nagyon fontos, hogy a hiányzásról tájékoztassuk egymást, hogy tudjuk mikor hol van a gyerek. Az, hogy egy órán probléma van, az adott kollégára tartozik, 2-3 hét múltán mit kezdjen ezzel a szülő. Ezekből kihagyható, kivéve, ha valami rendhagyót tapasztalunk. Pl. Nem tud figyelni az órán, gyakran fáradt. Ennek nyomába eredhetünk közösen, hogy mi okozza, mitől feszült, hogy egyézségi, vagy családi, vagy személyes problémája van, vagy társak közötti konfliktust nem tud feldolgozni. Ilyen esetek mellett nem mehetünk el szó nélkül.

Jó gyakorlatok

A Debreceni Ady Endre Gimnázium egyik fő erénye, hogy úgy működik, mint egy nagy család. Az ide jelentkezők először a nyílt napokon tekinthetnek be a hétköznapijainkba, majd, aki be is került valamelyik osztályba, meghívást kap egy „bizalomerősítő találkozóra”, ahol a diákok a szüleikkel együtt vesznek részt és ismerkednek meg az osztályfőnökkel és egymással is. Tőlem minden diák egy névre szóló csomagot kapott, amiben minden fontos információt összegyűjtöttem nekik némi meglepetés kíséretében. Ezután már ismerősként találkozunk a beiratkozáson. Ekkorra kérem a szülőktől a gyermekéről szóló használati utasítást, amelyben olyan információkat oszt meg, ami a bemutatkozáskor nem derült ki. Akár a beceneve, vagy az a módszer, amivel hadra fogható, vagy amire érzékeny, netán, ha egészségi problémája van, amire oda kell figyelni. Ebben azt is leírják, hogy mit várnak az iskolától, és ők miben tudnak segíteni. Nagyon jó látni, hogy a szülők fontosnak érzik magukat, érzik, hogy számíthatnak rájuk, fontos a véleményük, és viszont is számíthatnak rám. A másik nagyon jól bevált forma a „Szülő-nevelő-diák” találkozónál fehér asztal mellett némi pogácsa, üdítő, kávé mellett kötetlen beszélgetés, amit a gyerekek rövid műsora előz meg. Ennek az a legnagyobb hozadéka, hogy minden kollégának lehetősége van látni a diákokat a szüleikkel együtt is, és a szülők is személyesen megismerhetik a szaktanárokat is. Ehhez a körhöz kapcsolódik a „családlátogatás -másképp”. Ugyan nem kötelező, de vannak osztályfőnökök, akik szívesen mennek 6-8 diák kíséretében olyan családokhoz, akik örömmel fogadják. Ennek az az érdekessége, hogy amíg az osztályfőnök a családdal beszélget, az osztálytársak is elfoglalják magukat, és a szülők a gyerekeket barátaik körében is látják.

Hagyományosan az Ady-bérlet a Csokonai színházban közös élményszerzési lehetőség. A közösen megtekintett előadások után komoly beszélgetések is indulnak, ami nélkül olykor nehezen provokálható az amúgy is nehezen megnyíló kamaszokkal.

A szülői értekezletek mellett szerveztünk Szülők Akadémiáját, ahol prevenciós előadásokra került sor. A gyerekeknek ezt rendhagyó osztályfőnöki órán szervezzük meg a rendőrséggel, mentősökkel, orvostanhallgatókkal közösen.

Az iskolai rendezvények sorában a nyolcadikosok táncvizsgája, drámás osztályok félévenkénti vizsgája, a mestermunkák bemutatása során a szülők tanúi lehetnek gyermekeik bemutatkozásának, sikerének. (A mestermunka egy korszakot lezáró, azt bemutató előadás és valamilyen önállóan elkészített tárgy kapcsán az előkészületektől a kész műig a munkafolyamat ismertetése. Erre történelem, irodalom, rajz tárgyakból kapnak értékelést.) A szülők hálásak, ha beleláthatnak gyermekeik iskolai életébe. Ehhez a zárt facebook csoport is

hozzásegíti őket, ahová minden fontos esemény dokumentálása felkerül: a kirándulásokról, közös programokról készült képek, videók.

A ballagás, érettségi után a szülők nagy lelkesedéssel szervezik az utolsó közös estét, az érettségi bankettet, ami a feledhetetlen diákévek közös élményeinek utolsó felvonása.